GAZETA KRAKOWSKA

Nro 79

Z KRAKOWA DNIA 1 PAŹDZIERNIKA 1823 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 22 Września.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO &c. &c. &c.
XIĄŻĘ NAMIESTNIK KRÓLEWSKI
w Radzie Stanu.

W uzupełnieniu artykułu 4 postanowienia Naszego z dnia 8 Lipca r. b. znoszącego zaięcie produktów na pniu, oraz w celu zapewnienia w drodze exekucyi Sądowey wierzytelnościom na nieruchomościach uprzywileiowanym i hypotekowanym tych praw, iakie są im przepisami hypotecznemi nadane, i nim Kodex Postępowania Sądowego stale zaprowadzonym będzie, na przedstawienie Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości, po wysłuchaniu Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

TYTUŁ I.

O zaięciu i wydzierżawieniu nieruchomości wieyskich.

Artykuł 1. Każdemu wierzycielowi wolno iest na mocy wyroku i aktu do exekucyi upoważniaiącego, zaymować na satysfakcyią w drodze exekucyi Sądowey nieruchomości wieyskie, celem ich wydzierżawienia za poprzedniczem przez Komornika na dni trzy wezwaniem, o zapłacenie należytości dłużnikowi osobiście, lub w iego zamieszkaniu podług przepisów Kodexu postępowania doręczonym.

Gdyby zaięcie nieruchomości w przeciągu naydaley dni 15stu od daty doręczonego dłużnikowi wezwania o zapłacenie nie nastąpiło, nie będzie mogło bydź dopełnione toż zaięcie, aż za powtórnem nowem wezwaniem na dni trzy doręczonem.

Art. 2. Wydane do dłużnika wezwanie obeymować powinno: Imie, nazwisko Komornika Sądowego, i Sąd przy którym iest mianowanym; imie, nazwisko i zamieszkanie wierzyciela, datę tytułu, z mocy którego zapłata iest poszukiwana, ilość summy opłacić się maiącey; wreszcie oznaymienie, iż w przypadku niezapłacenia w przeciągu dni trzech, nieruchomości do dłużnika należące zaiętemi i wydzierżawionemi zostaną.

Jeżeli dłużnikowi nie był dokument lub wyrok iuż poprzednio doręczonym, będzie załączona onego kopiia, i o tem wzmianka w wezwaniu uczyniona.

Równie ieżeli wierzyciel mieszka za

obrębem Powiatu, w którym leży nieruchomość zaięta, na tenczas wydane do dłużnika wezwanie, winno wymieniać zamieszkanie wierzyciela w obrębie tegoż Powiatu obrane.

Zamieszkanie w akcie wezwania wymienione, będzie mieyscem doręczenia przez dłużnika i innych wierzycieli, wszelkich aktów dotyczących się zaięcia, oraz wydzierżawienia nieruchomości.

Art: 3. Protokół zaięcia nieruchomości, prócz formalności zwyczaynych innym protokółom zaięcia, wyrażać będzie, datę działania Komornika Sądowego na mieyscu, datę doręczonego dłużnikowi o zapłacenie wezwania, niedopełnienie przez dłużnika wypłaty, samo zaięcie nieruchomości i ustanowienie Dozorcy.

W szczególności akt zaięcia nieruchomości wieyskich wyiaśni: z iakich się składa nieruchomość przyległości, w którym Powiecie i Obwodzie leży, iakich miast iest naybliższą, w czyiem posiadaniu i na mocy iakiego tytułu, iakie są zakłady i fabryki, iaki znayduie się inwentarz według postanowienia Naszego z dnia 8 Lipca r. b. do gruntu przywiązany, iaka iest ilość zasiewów, wszelkiego rodzaiu zboża i innych ziemiopłodów, iak wielka iest liczba włościan osiadłych, iakie ich są powinności i iakim dobra ulegaią ciężarom publicznym i wydatkom gruntowym.

Wyrażać także będzie protokół, iż wszyscy w dobrach osiedli byli zwołani i wezwani, aby prowenta Dziedzicowi przynależne ustanowionemu Dozorcy oddawali, wymieni nazwisko tych, którzy do opłat w gotowiźnie, iako to: z młynów, karczm, są obowiązani, niemniey termin, iaki stosownie do Art: 15 do licytacyi dzierżawy Komornik wyznaczy, oraz Notaryusza lub Rejenta, przed którym licytacyia ma bydź odbytą.

Protokół ten podpisany zostanie przez wszystkich przytomnych pisać umieiących, a co do innych pisać nieumieiących lub niemogących, wzmianka o tem w protokóle uczyniona będzie.

Art: 4. Dwie kopiie protokółu zaięcia będą doręczone, iedna dla dłużnika w sposobie Art: 1 oznaczonym, druga ustanowionemu Dozorcy zaiętych dochodów, trzecia kopiia protokołu zaięcia złożoną zostanie do xiąg hypotecznych nieruchomości.

Osiadłym w dobrach i do czynienia opłat na rzecz Dziedzica obowiązanym, doręczenie aktu zaięcia iest niepotrzebne, gdyż samo słowne uwiadomienie ich przez Komornika Sądowego o zaięciu według Art: 3 stanowi dla nich obowiązek czynienia wypłat ustanowionemu Dozorcy.

Art: 5. Zaięcie nieruchomości wieyskich może nastąpić w każdym czasie, nawet wtenczas, gdyby były za kontraktem urzędowym wydzierżawione, lecz w takim przypadku zaięcie na rzecz wierzyciela popieraiącego exekucyią będzie miało zupełny swóy skutek dopiero po upłynieniu czasu, na iaki według kontraktu nieruchomość była wypuszczoną, i termin do licytacyi dzierżawy będzie stosownie do Art: 3 i 15 naznaczony w protokóle zaięcia dopiero po upłynieniu według kontraktu ostatniego roku dzierżawy; może iednak wierzyciel poszukiwać satysfakcyi z należney ceny dzierżawney przez czas trwania

kontraktu, drogą tytułu 3 wskazaną i z skutkami w Art: 49 oznaczonemi.

Jeżeli nieruchomość przed wydanem do dłużnika według Art: 1 wezwaniem wydzierżawioną była za kontraktem prywatnie spisanym, tedy wydzierżawienie takowe uważane będzie za nieważne, gdy wierzyciel popieraiący exekucyią lub inni tego żądaią.

Art: 6. Zaięcie nieruchomości w formie Art: 3 i 4 dopełnione, wstrzymuie zaięcie przez drugiego wierzyciela, wszelako wolno będzie drugiemu wierzycielowi przystąpić do przeyrzenia, czyli wszystkie posiadłości wieyskie są zaięte podług protokółu, który ustanowiony Dozorca obowiązany będzie okazać; po spisaniu protokółu przeyrzenia, Komornik Sądowy wezwie pierwszego wierzyciela zaymuiącego, do uzupełnienia dalszych kroków Artykułami 10, 11, 15 i 16 i dalszemi przepisanych, a gdyby ten opóźniał się z ich uskutecznieniem, mocen będzie po uzupełnieniu przepisu Art: 4 sam na rzecz drugiego wierzyciela daley działać.

Uważa się wierzyciel za opóźniaiącego, skoro nie uzupełnia doręczeń wierzycielom i nie wydaie obwieszczeń, w czasie Artykułami 10, 11, 15, 17, 18, 19, 23, 24, 26 przepisanym, lub nie czyni o odsądzenie sporów według Artykułu 12 i 13 wytoczonych.

Art: 7. Dozorcą zaiętych nieruchomości do czasu ich wydzierżawienia może bydź ustanowiony ten tylko, którego wierzyciel popieraiący zaięcie Komornikowi sam na piśmie wskaże, i za odpowiedzialnego uzna; może bydź nawet sam dłużnik, ieżeli chce i wierzyciel wyraźnie na piśmie zezwala.

Art: 8. Ustanowiony Dozorca obowiązany iest z troskliwością czuwać nad całością zaiętych nieruchomości i niemi iak dobry gospodarz zarządzać, zachowuiąc ściśle przepisany Art: 603 Kodexu postępowania i pod odpowiedzialnością tamże wskazaną. Rachuie się z pobieranych intrat i wydatków według przepisu Art: 604 Kodexu postępowania z końcem każdego roku, lub ieżeliby Administracyia krótszy czas trwała, po iey ukończeniu, składaiąc rachunki w formie Art: 533 i następnych Kodexu postępowania wskazaney; za inwentarz gruntowy odpowiada iako Sekwestrator Sądowy i stosownie do przepisu Art: 2060 Kodexu Cywilnego.

Art: 9. Jeżeli wierzyciel, na rzecz którego zaięcie nastąpiło, opóźnia się z dopełnieniem dalszych kroków Artykułami 10. 11. 15. 17. 18. 19. 23. 24. 26 wskazanych, i żaden z innych wierzycieli według przepisu Art: 6 nie działa, dłużnik mocen iest żądać uchylenia dopełnionego zaięcia.

Art: 10. O dacie zaięcia nieruchomości na czyią rzecz było dopełnione, na satysfakcyią iakiego długu i iak wielkiey summy, kto został ustanowiony Dozorcą, na który dzień termin do licytacyi dzierżawy iest wyznaczonym, i że warunki licytacyi dzierżawy mogą bydź w Kancellaryi Rejenta lub Notaryusza przeyrzane, doniesie Komornik w krótkości z wymienieniem skutkow w Artykule 12 oznaczonych, wszystkim wierzycielom hypotecznym, gdy zaięcie nastąpiło na rzecz wierzyciela osobistego, a ieżeli na rzecz wierzyciela hypotecznego, wierzycielom poprzedzaiącym w hypotece iego należytość, chybaby po-

szukiwał zapłaty więcey iak dwuletnich i z roku bieżącego zaległych procentów, w którym przypadku donieść powinien wszystkim wierzycielom hypotecznym. Doniesienia te doręczone będą naymniey na dni 40 przed terminem do licytacyi wyznaczonym wierzycielom osobiście lub w zamieszkaniu w aktach hypotecznych obranem.

Jeżeli wierzycieli hypotecznych niemasz na nieruchomości, Komornik Sądowy po dopełnieniu doręczeń Artykułem 4 wskazanych, postąpi według Art: 11 i dalszych.

Art: 11. Akt zaięcia, warunki do licytacyi dzierżawy według Art: 16 ułożone, uwiadomienia do wierzycieli stósownie do Art: 10 wydane i wyciągi urzędowe poświadczaiące, wiele z nieruchomości zaięty opłaconych iest corocznie podatków publicznych i innych ciężarów przepisami hypotecznemi uprzywileiowanych i ile ich iest zaległości, Komornik Sądowy złoży w Kancellaryi Notaryusza lub Rejenta naypóżniey na dni 35 przed terminem do licytacyi dzierżawy oznaczonym. Wyciągi opłacaiących się ciężarów co do nieruchomości wieyskich wydadzą Kommissarze Obwodowi.

Art: 12. Po dopełnieniu dłużnikowi i wierzycielowi doręczeń Artykułami 4 i 10 przepisanych, każdy z nich obowiązany iest dopilnować służących sobie praw i terminow oznaczonych, dla czego żadne nie będą czynione im doręczenia w popieraniu dalszem licytacyi dzierżawy.

Dłużnik któryby chciał czynić o nieważność działanych przez Komornika w exekucyi aktow, lub przeciwko tytułowi, z mocy którego popierane iest zaięcie, powinien wierzycielowi popieraiącemu exekucyią doręczyć pozew, i wyznaczonemu Notaryuszowi i Rejentowi naydaley na dni 20 przed terminem do licytacyi dzierżawy postanowionym, kopiią pozwu złożyć, oraz udowodnić, że należny do sprawy wpis opłacił, lub ieżeli iest ubogi, że wpis iest prenotowany i w przepisaney xiędze Kontrolli Skarbowey wpisany. Równie wierzyciel i dłużnik, któryby chciał czynić o zmianę warunków do dzierżawy podanych, powinien też same formalności i w oznaczonym powyżey czasie uzupełnić, nadto wierzycieli hypotecznych, którym doniesienia według Artykułu 10 uczynione były, o wydanym przez siebie pozwie uwiadomić.

Niedopełnienie przepisów ninieyszym Artykułem obiętych pociągnie za sobą ten skutek, że licytacyia pomimo wydanego pozwu w naznaczonym terminie odbytą będzie, i tenże pozew prostemu ulegnie uchyleniu, gdyby z niego sprawa na audyiencyią Sądową była wprowadzona.

Art: 13. Wydanie pozwu z uzupełnieniem formalności Artykułem 16 przepisanych, wstrzymuie odbycie licytacyi dzierżawy, iak równie wyrok, skoro od daty iego zapadnięcia czas ośmiodniowy ieszcze nie upłynął, lub ieżeli przed iego upłynieniem założona iest oppozycyia, gdy był zaocznym, a appellacyia, gdy był naocznym, oraz złożony został Notaryuszowi lub Rejentowi dowód, iako należny wpis iest opłacony.

Po upłynieniu dni ośmiu wydanie pozwu lub opłacenie wpisu nie wstrzymuie wykonania zapadłego wyroku, a założona oppozycyia lub appellacyia prostemu ule-

gnie uchyleniu.

Art: 14. Wydzierżawienie nieruchomości na skutek zaięcia iednego wierzyciela nie wstrzymuie drugim wierzycielom czynienia prawnie przeciwko wypłaceniu samey ceny dzierżawney, chociażby przeciwko ułożonym do licytacyi dzierżawy warunkom nic nie wnosili, skoro im służy prawo pierwszeństwa lub równie z wierzycielem popieraiącym wydzierżawienie.

(Dalszy ciąg w następnym Numerze.)

Z Madrytu d. 7 Września.

W Kadyxie zdaie się zachodzić wielka trwoga. Uderzenie na Trocadero okazało, co wałeczność Francuzka zdoła, i wiadomo iest, że czynione są z naywiększym pośpiechem przygotowania do wylądowania; w San Lukar co wieczór żołnierze gwardyi Królewskiey wsiadaią na okręty i wprawiaią się do lądowania; że przeszło 100 bark iest do tego przeznaczonych, i że nakoniec woysko Francuzkie pragnie zakończyć woynę chwalebnem zdobyciem Kadyxu. D. 3 b. m. przybyła do Puerto Santa Maria z Kadyxu barka z listem do Xcia Angouleme, lecz osnowa iego niewiadoma.

Część woysk znayduiących się na wyspie Leon powróciła d. 3 b. m. do Kadyxu, dla przytłumienia iak słychać, powstania na przedmieściu de la Verga. Stronnictwo za Francuzami codziennie tam wzrasta i od wzięcia Trocadero śmieley przemawia,

Dopis. W tey chwili rozchodzi się wieść, że Pułkownik Garces, który na słowo honoru otrzymał pozwolenie udania się do Kadyxu, powrócił z Jenerałem Alava do głowney kwatery Xcia Angouleme, i oba przywieść mieli nowe propozycye. *(Dziennik Sporów.)*

Od granic Hiszpańskich d. 12 Września.

Względem wydanego przez Xcia Angouleme w Anduiar wyroku (tyczącego się uwolnienia uwięzionych za polityczne mniemania) krąży teraz w Hiszpanii list Majora-Jenerała Guilleminot, którego celem iest uprzątnienie zaszłych w tey mierze nieporozumień. Wyrażono w nim, iż J. Królewicowska Mość niemiał nigdy zamiaru odięcia sądem władzy sądzenia przestępców, ale celem wyroku Anduiarskiego iest tylko dotrzymanie słowa, które przy wniyściu do Hiszpanii wyrzekł, zapewniaiąc tym wszystkim, którzy konstytucyyne chorągwie opuszczą, bezpieczeństwo ich osób. Co się tycze dozoru woyskowych władz Francuzkich nad wychodzącemi w Hiszpanii pismami, ten rozciąga się tylko, aby nie umieszczały nic takiego, coby osobom i zamierzonem do oswobodzenia Hiszpanii środkom szkodzić mogło.

Zwłoki zmarłego pod St. Sebastian Jenerała Conchy zawiezione zostaną do Paryża.

Z obozu pod Pampeloną pod d. 6 pisze ieden z Francuzkich officerów: że strata nasza przy zdobyciu przedmieść wynosi do 100 zabitych i 150 ranionych ludzi; pomiędzy ostatniemi znayduią się pułkownik i podpułkownik 30 lekkiego pułku. W tey chwili gdy granadierowie nieśli pierwszego do lazaretu, pękła przed niemi bomba, zabiła granadierów i pułkownika powtórnie raniła. Miasto było z naszey strony przez całą zeszłą noc bombardowane.

Nadzieia prędkiego poddania się twierdzy Urgel zniknęła znowu, poniewaz osada ma ieszcze mieć na długo żywności. Opasuiące tę twierdzę woy-

ska wynoszą do 2400 ludzi. Romagosa uzdrowiony z febry został. W Salsona, Cervera i innych mieyscach wyższey Katalonii urządzane są milicyie.

Barcelona i Tarragona wkrótce obłężone zostaną. Do obu mieysc idą ciągle woyska, i miano iuż kilka bomb rzucić do Barcelony. W okolicach ostatniey twierdzy czynione są uzbraiania, i w pobliskiem miasteczku Terrasse stanąć miało pod bronią 800 ochotników. — Przed Barceloną zabrany znowu został Hiszpański okręt z żywnością. Mięso coraz bardziey tam drożeie; funt baraniego mięsa kosztuie tam iuż 4 franki. Dowodca tey twierdzy Rotten wyciska pieniądze i codziennie padaią nowe ofiary iego okrucieństwa. Jeden z iego adjutantów, a drugi Miny usiłowali niedawno uciec z miasta; lecz nieszczęściem odkryty ich zamysł został gdy wsiadać mieli na okręt; uwięziono ich i zapewne będą rozstrzelanemi.

Officer, który uszedł z Figueras, powiada, iż wszyscy officerowie umówili się nalegać o poddanie twierdzy.

Z Paryża d. 15 Września.

Przed Kadyxem czynione są ciągle przygotowania do attaku, i codziennie flottyla nasza odbiera posiłki. Szczególniey zaś pracuią nad usypaniem batteryy, z których strzelanem będzie do nieprzyiacielskich okrętów i warowni przed Kadyxem. Należącym szczycie na przeciw Trocadero, gdzie stoi warownia Puntales udało nam się iuż zapalić składy drzewa, które paliły się przez całą noc z d. 4 na 5 Września i tak wielki był ogień, który trwał aż do rana, iż czytać przy nim można było. (*)

Xże Jnfantado, prezes Rejencyi Madryckiey, przybył d. 4 b. m. o godzinie 11 przed południem do Puerto Santa Maria, i miał zaraz naradzenie z Xciem Angouleme, przy którym znaydował się pierwszy Sekretarz stanu P. Saez. Zdobycie Trocadero obchodzonem było w Puerto Santa Maria w Metropolitalnym kościele odspiewaniem *Te Deum*. Madryt był także tego wieczora, gdy wiadomość o tem nadeszła oświecony.

Ballasteros posłał dwóch officerów do Xcia Angouleme z powinszowaniem mu powyższego zwycięztwa. Woysko iego stoi spokoynie w swoich leżach i zachowuie nayściśleyszą karność.

Riego mimo wszelkich usiłowań nic w Maladze dokazać nie może. Osada Almeiry 800 ludzi wynosząca, poddała się straży Francuzkiey z 75 dragonów złożoney, a Dowodca Miasta, Antoni Luppe, który poddał się Rejencyi, odpowiedział na iego wezwanie, aby wrócił do konstytucyionistów: „ Jestem Bogu i Królowi wierny, i niechcę mieć żadnego związku z występnemi naczelnikami Jakobinów, którzy tyle klęsk na ludzkość ściągnęli. „ — Korpus z 600 Maltańskich kawalerów ofiarował własnym kosztem Rejencyi swoie usługi.

D. 10 o godzinie 8½ w wieczor zo-

(*) *Odległość od warowni Matagorda do warowni Puntales wynosi około 2000 kroków. Dodać tu ieszcze potrzeba, iż odległość od Matagorda do naybliższego bastionu iest 5000 kroków. — W r. 1818 zostały warownie Matagorda i St. Louis rozebrane. Ostatniey bronił Lord Fife przeciw Marszałkowi Victor; lecz po zburzeniu nie została naprawioną.*

stał przekop przed cytadelą Pampelony, w rozległości 6000 kroków, a o 600 od cytadeli, otworzony. Nastąpiło to przy burzy dwochgodzinney, ulewie i potężnym ogniu nieprzyiaciela, który całą równoległą na zą liniią zasłał kulami. Wszelako małą mamy liczbę ranionych. — W składzie furazowym za miastem, wszczął się d. 8 zapewne przez nieostrożność ogień, i spalić się miało 12,000 cetnarów siana. Prywatny dom niedaleko tego składu będący, w którym złożony był przeznaczony dla oblegaiącego korpusu proch, wystawiał podczas tego pożaru znaczną część miasta na niebezpieczeństwo. — W tymże czasie piorun przebiegł obok składu prochowego, zabił dwóch ludzi i sześć koni. — Podług prywatnego listu iest Pampelona bombardowana. — Marszałek Lauriston chce niebawnie na cytadelę uderzyć. Dotąd sądzono, iż pożyteczniey byłoby wprzód miasto opanować, a potem dopiero przeciw cytadeli działać. Krótsza droga, którą teraz przedsięwzięto, wystawia bezwątpienia więcey trudności, i w krótce okazać się musi iak dalece ie wodzowie Francuzcy przezwyciężyć potrafią. Upor dowodcy Pampelony i zapał osady konstytucyynych żołnierzy, zdaię się coraz bardziey powiększać, ponieważ przy wycieczce d. 21 Sierpnia w którey lubo odpartemi zostali, iednak 3 godziny walkę toczyli.

Korpus nasz opasuiący Santonę odniosł także małe zwycięztwo. Jenerał Schöffer, dowodzący tym korpusem, zawiadomiwszy się o nieprzyiacielskim posterunku przed zamkiem Duesso, postanowił go znieść. Kapitan i 40 żołnierzów odebrali do tego zlecenie. Posunęli się w nocy z d. 21 na 22 Sierpnia na plac przed zamkiem, uderzyli niespodziewanie na straż i opieraiących się bagnetami gromili. Nieprzyiaciel utracił iednego officera i 15 ludzi naliczył ranionych.

Hr. Chaptal miał d. 11 u J. K. Mci prywatne posłuchanie. D. 13 pracował J. K. M. z Ministrem woiennym.

Xiężna Angouleme iest tu d. 25 na powrót oczekiwana.

Xże Angouleme napisał do wysokiego swoiego Oyca (Monsieur brata Króla) z wałów Trocadero bilet, w którym doniósł mu o podziwienia godnem zwycięztwie, które zaszło pod iego oczema. J. Królewicowska Mość okazał zaraz swem dworzanom ten bilet.

Goniec Neapolitański przeiechał d. 6 b. m. do Madrytu przez Tuluzę, inaczey przeieżdzali podobni gońcy przez Barcelonę, ale dla teraźnieyszego położenia rzeczy w Katalonii, muszą dalszą przedsiębrać drogę.

Nadeszłe z Port-Vendre do Tulonu listy donoszą, iż korsarz Hiszpański Montezuma o 24 12to funtowych działach i 250 ludziach osady wielkie handlowi czyni przeszkody.

Z Marseli d. 7 Września.

Od wzięcia Algesiras wychodzą korsarze Hiszpańscy, którzy nasz handel tamuią, z portu Mahon. Jeden z nich opanował onegday mały statek, którego lud uratował się iednak na brzeg. — Okręty, które przechodzić muszą przez ciaśninę, zasłaniane są przez woienne okręty nasze aż do Medeiry.

Z Londynu d. 13 Września.

Na przyszłych posiedzeniach Parlamentu wniesiony zostanie bil do założenia drogi nad niższą Tamizą od Re-

terhithe d. Wappiny, dla powozów i pieszych ludzi.

W Sheffeld zrobiona została bardzo piękna srebrna herbatowa wazka z ozdobami i napisami. Rzemieślnicy Sheffeldu zanieśli tę wazkę w podarunku Pani Hamilton, zawdzięczaiąc iey przywiązanie i wierne usługi zmarłey Królowey Karolinie Amalii Elżbiecie, Małżonce teraźnieyszego Króla Angielskiego Jerzego IV.

Towarzystwo Angielskich patryotów kazało Historyią Inkwizycyi P. Lorent z Francuzkiego na Hiszpański ięzyk przełożyć i 30,000 exemplarzów wydrukować, które w Hiszpanii rozrzuconemi zostaną.

Przedwczoray dobrze ubrany młodzieniec zadał sobie nowym sposobem śmierć na placu Grosvenor. Rzucił się między dwa koła węglem wyładowanego wozu, z których iedno przeszło mu przez głowę i spłaszczyło. Naturalnie umarł zaraz.

Gazeta *Morning-Herold* donosi, iż Królewiczowa Xiężna *Klarencyi* znayduie się przy nadziei.

P. Perkins odkrył w parze i mechanicznym iey skutku własność, iakiey dotąd nie znano. Przez to odkrycie nastąpi znaczna oszczędność w paliwie i machina ta do każdego okrętu użytą bydź może, gdyż waga iey przynaymniey o trzecią część iest mnieyszą od zwyczaynych, a mechanism bardzo prosty i zabezpieczaiący od zapalenia okrętu, czego dotąd nie można się było uchronić. P. Perkins zastósował nawet nowy swóy wynalazek do dawnych parowych machin, który widzieć można w iego warsztacie.

Podług urzędowych pism z rozkazu Rządu wydrukowanych, spaliło się w Bengalu 1818 na stosach zmarłych swych mężów 839 żon, w 1819 roku 650, a z 1820 iuż tylko 597. Pomiędzy temi kobietami znaydowały się naymłodsze 60, a naystarsze 100 letnie.

Podług listów z Limy do 21 Marca odkryty tam został istotny, czyli zmyślony spisek na oddanie roialistom tamteyszego zamku Callao, z powodu którego 50 uwięziono osób, pomiędzy któremi naywięcey Hiszpanow oddawna w Peru osiadłych. Daley rozchodziła się w stolicy Peru pogłoska o rewolucyi w Kuzko przeciw roialistom, lecz iey nie wierzono; roialiści bowiem trzymaią osadzone Pisco, Jca, Jauia i Pasco. Do Guaiaquil posłane zostały okręty, dla przywiezienia posiłkowych woysk, które Bolivar patryotom posełał, i sam nawet iest oczekiwany. Oddziały woyska pod Pułkownikiem Miller powróciły do Limy.

Z Valpairoso piszą pod d. 3 Kwietnia, że Jenerał Freyre obrany został naywyższym dyrektorem Chiliyskiey Rzpltey. Z początku nie chciał tego urzędu przyiąć, ale nakoniec nakłonił się pod warunkiem, żeby mu wolno było oddać swoie dowództwo Naczelnikowi głównego swoiego sztabu Ribeira. — Admirał Rouffin, dowodzący Francuzką morską siłą na tem morzu, odpłynął na krążenie na fregacie Amazonce, zostawiwszy przed portem Kapitana Fleuriau z korwetą Pomona.

Życzącym trzymać Gazetę Krakowską od 1go Października 1823 r. uprasza Redakcyia o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK
DO № 79.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 1 PAZDZIERNIKA 1823 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Przybyła do Krakowa kompanija Linoskoków P. Fouraux, dała wczoray w tuteyszym Teatrze pierwsze wystawienie obrotów i tańców na linie, tudzież Pantominy, i okazała w uskutecznieniu sztuk swoich wielką zręczność.

Ze Lwowa d. 24 Września.

Jego C. K. Apost. Mość naywyższą uchwałą z d. 25 Lipca r. b. raczył na Seym d. 15 Października odprawić się maiący, nayłaskawiey mianować pierwszym Królewskim Kommissarzem C. K. rzeczywistego Podkomorzego i Komandora C. Austr. orderu Leopolda oraz naywyższego Sokolnika koronnego i dóbr posiadacza Ignacego Hrabiego Skarbka; drugim, Miecznika koronnego Galicyyskiego i dóbr posiadacza Kawalera Uruskiego.

Uwiadomienie.

Gdy stósownie do opisu przywileiów przez Nayiaśnieyszego Pana Stanom Królestw Galicyi i Lodomeryi nayłaskawiey nadanych, sześcioletnie urzędowanie w Wydziale Stanowym iednemu Członkowi z Stanu Duchownego, iednemu z Stanu Magnatów, i iednemu z Stanu Rycerskiego w roku teraźnieyszym kończy się; przeto wybory na wakuiące tym sposobem trzy mieysca w Wydziale Stanów Galicyyskich na dalsze sześć lat odbywać się będą na przypadaiącym Seymie dnia 15 Października r. b. Na Deputowanych trzech tych Stanów, mogą tylko tacy bydź wybieranymi, którzy do iednego z tychże należą.

Uwiadamiaiąc o tem obywateli głos na Seymie maiących, wzywaią się ci wszyscy, którzyby o te zaszczytne mieysca i cześć służenia swoiey Oyczyznie ubiegać się chcieli, ażeby prośby swoie w tym celu wraz z dowodami, stósownie do przepisanych prawideł Jego Excellencyi JW. Gubernatorowi i Prezesowi Stanów wcześnie podali.

Z Wiednia d. 20 Września.

Nayiaśnieyszy Cesarz w własnoręcznym liście do Pierwszego Wielkiego Marszałka Dworu X ia Trautmansdorf raczył znowu na czas swey niebytności oznaczyć N. Arcy-Xięcia Ludwika z obszerną mocą swem Zastępcą.

Z Rzymu d. 4 Września.

D. 23 Sierpnia rano zgromadziło się w pałacu Watykańskim 28 kardynałów i odbyli w tak zwaney kamerze

Paramenta pierwszą jeneralną kongregacyią. Podczas którey odczytane zostały konstytucyie kilkunastu Papieżów względem konklawy, potem każdy z nich wykonał z osobna przysięgę. Daley w obecności wszystkich kardynałów Mistrz obrzędów złamał doręczony mu przez Kardynała Podkomorzego pierścień rybacki, i zniszczył ołowianą pieczęć Apostolskiey kancelaryi, którą Kardynał Dziekan odebrał od pieczętarza. Kardynał Poddataryusz złożył zapieczętowane pudełko z prożbami, a Kardynał sekretarz stanu także zapieczętowane pudełko z brewami. Potem przystąpiono do potwierdzenia Gubernatorem Rzymu Kardynała Bernetti, i obrano Kardynała Daulo-Foscolo do mienia żałobney mowy o zmarłym Papieżu, a Sekretarza brew Kardynała Testa do mienia mowy przy otworzeniu konklawy. — D. 24 odbyła się po Mszy S. druga jeneralna kongregacyia Kardynałów, na którey potwierdzili władze w Rzymie i w kraiu koscielnym, przyymowali pożałowanie od konserwatorów Rzymu, i sluchali zdania sprawy wyznaczonych kardynałów do urządzenia konklawy. D. 25 odbyła się trzecia, d. 26 czwarta d. 27 piąta, d. 28 szosta, a d. 29 siodma jeneralna Kongregacyia kardynałów. Na piątey Kongregacyi przyięto Posła Austryiackiego przy Stolicy Apostolskiey, Hr. Opony, który świętemu Kollegium wynurzył żal Monarchy swoiego z powodu zgonu Oyca S. i życzenie, aby Kollegium iak nayprędzey wybrało nowego Naczelnika Kościołowi Katolickiemu. Na tę mowę odpowiedział Kardynał della Somaglia, iż przy pomocy Boskiey Kościół niedługo osierocony będzie. Podczas siodmey Kongregacyi nadzwyczayny Poseł Francuzki przy Stolicy Swiętey, Xże Laval, miał posłuchanie, a na mowę iego Kardynał Dziekan odpowiedział.

— D. 10. —

D. 3 z rana zebrani dniem pierwey w kościele S. Sylwestra w pałacu Kwirinalnym kardynałowie w liczbie 34, do których iuż w pałacu przyłączyli się Kardynałowie Naro, Häffelin i Guerrieri, udali się do kaplicy S. Pawła, gdzie Kardynał Dziekan miał Mszą S. podczas którey wszyscy kardynałowie S. Kommunią przyięli. Po skończoney Mszy słudzy konklawy postawili przed ołtarzem stoły i ławki dla zbieraiących głosy, i po odspiewaniu: " Przyydź Duchu S.,, przy zwykłych formalnościach przystąpiono do pierwszego składania zapieczętowanych kartek. Po południu nastąpiło drugie głosownie. (Głosowania te odbywaią się codziennie po dwa razy, poki nie zgodzą się dwie trzecie części głosów na iedną głowę, która ogłoszoną zaraz potem zostanie Papieżem.)

Przybyli tu kardynałowie wprowadzonemi z zwykłemi obrzędami zostali do konklawy: d. 7 po południu Kardynał Opizzoni, a d. 8 Kardynałowie Ruffo Scilla, Arcybiskup Neapolitański, i Rusconi, Biskup Jmoli. Legat Rawenny przybył także do Rzymu.

Z Korfu d. 2 Sierpnia.

Potwierdzaią się zupełnie doniesienia o zwycięztwie Greków pod klasztorem S. Łukasza w Boecyi, po którem Jenerałowie Stournaris, Kara Hyrkos i Chrystos Szavellas połączyli swoie woyska, weszli do Tessalii wypędzili Turków z Klinowo, Stagoas i Krio-Nero nad rzeką Peneus i cały kray między przesmykiem Mozeluri, Agia-Moni i

klasztorem S. Belizara osadzili, tak iż gdy Greckie woysko z Boecyi przez wąwozy Taumakos naprzód postąpi, cała Tessalia dostanie się w moc powstańców. Wypadek ten ma dużo podobieństwa, ponieważ Basza Skutary (Skodra,) na którym Turcy nayw iększą pokładali nadzieię, wcale nie pokazuie się na placu boiu. Tymczasem Albańczykowie, których pod Janiną na pułki podzielono, źle płatni i przez niepowodzenia Turków pozbawieni łupów, powracaią do gór swoich.

D. 17 Czerwca Mauro-Michalos, prezes rady wykonawczey, i Xże Maurokordato znaydowali się w Megara. Zain de Kalavrita, członek wzmiankowaney rady, zaymuie z znacznym korpusem okolice Patrasu, w którey codziennie potykać się musi z woyskami pod rozkazami Baszy Chosrew i Kapitana Baszy. Hr. Metaxa z Cefalonii, który roku zeszłego w nadziei uięcia za Grekami Kongressu Monarchów w Veronie do Ankony przybył, przyiechał do Missolungi iako dyktator, tak iż ieden tylko członek władzy wykonawczey przy Senacie Greckim w Trypolizzy pozostał. Metaxa ma zamysł wtargnąć do Epiru, dla trzymania tey prowincyi na wodzy podczas postępu powstańców przeciw Tessalii. — Podług listów z Zante pod d. 25 Lipca widziano z tey wysypy Grecką flottę na morzu, którey wypłynienie brak pieniędzy dotąd wstrzymywał.

Od brzegów Menu d. 17 Września.

W Akwisgranie odprawione zostało d. 16 uroczyste żałobne nabożeństwo za s. p. Papieża Piusa VII. — Zaprowadzone od r. 1821 w temże mieście wyścigi konne odbyły się d. 15 na błoniu, przy licznych widzach. Nagrodę otrzymał właściciel konia z Angielskiego pochodu z Vervieres.

Zachodzi nadzieia, iż tegorocznie wina Mozeli i innych okolic z powodu trwaiącego dotąd ciepła, nietylko będą dobre, ale obfity zbior ich będzie. Dla tego nawet od 4 tygodni spadła cena przeszłorocznich win o 15 od sta.

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 28 Sierpnia w kraiu Wirtembergskim liczba urzędników Skarbowych zmnieyszona i kontrola kassowa uproszczowana zostala.

Pomiędzy tegorocznemi propozycyiami Rządu W. Xięztwa Darmstadtskiego Stanom, nastąpić także ma zmnieyszenie gruntowego podatku, dla ulżenia rolnikom, ponieważ nizka teraz cena zboża wcale nie odpowiada ich wykładom i pracy.

Podług zeznania przybyłych na iarmark Frankfortski kupców z południowey Francyi, woyska Francuzkie w Hiszpanii ponosić maią z powodu teraźnieyszego gorącego lata wiele przykrości.

Z Sztokolmu d. 12 Września.

Onegday na ogólnem zgromadzeniu Seymuiących Stanów zatwierdził J. K. M. kilka uchwał Seymu, a między innemi, iż na przyszłość głosowanie w wydziałach niema następować stanowo, ale poiedyńczo przez członki.

Kawaler Austryiackiego poselstwa w Londynie, Hr. Colloredo, ziedzie tu wkrótce iako sprawuiący C. K. Austryiackie interessa przy Dworze naszem.

Jenerał adjutant Peyron znayduiący się w Tornea, dla sprostowania z Ces. Rossyyskim Landeshauptmanem Wörnhielm granicy, objechał z ostatnim całą granicę aż do Norwegii.

Dnia 29 i 30 Września 1823 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	1. gr.	2. Zł.	2. gr.	3. Zł.	3. gr.	4. Zł.	4. gr.
— *Pszenicy*	14	—	13	—	12	—	11	—
— *Zyta*	8	15	8	—	[illegible]	—	6	15
— *Jeczmienia*	6	15	6	—	—	—	—	—
— *Owsa*	4	—	3	15	—	—	—	—
— *Jagieł*	18	—	16	—	—	—	—	—
— *Grochu*	9	15	8	15	7	15	—	—
— *Rzepaku*	16	—	15	—	14	—	—	—

W Gdańsku dnia 19 W.ześnia

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	do	Złp.	520	do	[illegible]
Żyta	—	—	260	—	[illegible]
Jęczmienia	—	—	240	—	[illegible]00.
Owsa	—	—	180	—	[illegible]
Grochu	—	—	—	—	

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 29 Września.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant	Złp.	20 gr.	10
— detto Cesarski	—	[illegible] —	—
Fryd. Pruskie	—	35 —	—
Louidr	—	37 —	—
zoto frankówki	—	33 —	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 .	—	226 —	—
Złoty ryński Szainami . .	—	1 —	22

LOTERYIA KRAIOWA.

W 53 Ciągnieniu d. 1 Października r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

11. 48. 16. 32. 10.

Przyszłe 54 Ciągnienie dnia 8 Października r. b. przypada.

UWIADOMIENIE.

Michał Stachowicz Art: Mal: i Nauczyciel Rysunków w Liceum Krakowskim S. Barbary, przeniosł swe mieszkanie od 20 Września r. b. z ulicy Floryańskiey w Grodzką pod L. 199 na drugie piętro.

DONIESIENIA.

Komornik Sądowy uwiadomia niniejszym Szanowną publiczność — Ze dnia 7 Października r. b. 1823 o godzinie 9 ranney, a o 3 z południa w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 26 i 27. to jest: w Kancellaryi podpisanego sprzedane będą w drodze Exekucyi Sądowey różne Kosztowności iako to: bindy perłami wysadzane, pierścionki brylantowe, perły, srebra różne i. t. p. Ktore stosownie do przepisów prawa Handlo: pod L. 496. na widok publiczny są wystawione. Życzący sobie zalicytować powyższe kosztowności zaopatrzeni w gotowe pieniądze Curant na oznaczonym mieyscu i czasie znaydować się zechcą.

Jarzyński Kóm. Sad.

Licytacya fantów w Komorach Banku Pobożnego zastawnych iako to: kleynotów, Złota, Srebra, którym dwa Lata od dnia zastawu do 30 Września r. b. Sukien, bielizny i t. d. rok i Niedziel sześć aż do 30 Września r. b. do wykupna minął, wprzód te na nowo szacuiąc w Kamienicy Brackiey na sienney Ulicy L. 53 pierwszym piętrze od godziny dziewiątey aż do pierwszey dnia 4go Listopada r. b. odbywać się będzie.

Każdemu zastawiaiącemu aż do Licytacyi wolno iest fant wykupić i od Licytacyi iego uwolnić.

Zapewnia zaś Bractwo Miłosierdzia, że Nadwyżka sprzedanych fantów Właścicielowi oddana będzie, równie niezgłaszaiących się po odebranie po sześciu latach od 4 Listopada r. b. rachuiąc podług Ordynacyi własnością Banku Pobożnego zostaią. — Uchwalono na Sessyi Bractwa dnia 5 Września 1823 r.

Piekarski S. B.

Bugayski Sekretarz.